

Presentatör: Frida Åström, doktorand. Kontakt: frida.astrom@ju.se, 070-2313180
(privat)

Organisation/huvudman: Högskolan för Lärande och Kommunikation

Typ av presentation: Paper

Titel: Vad gör barn och personal i förskolan? Systematiska observationer på 78 förskoleavdelningar

Abstract: Kunskap om vad barn och personal gör i förskolan hjälper oss att förstå processerna bakom barns utveckling och lärande. Barns aktiviteter i förskolan har inte observerats systematiskt sedan 80-talet (Kärrby, 1986) då förskolan såg helt annorlunda ut än idag. Denna studie (Åström, Björck, Sjöman & Granlund, *inskickad*) ämnar ge en bred beskrivning av barns och personals aktiviteter i förskolan med hjälp av systematiska observationer på 78 förskoleavdelningar. Avdelningarna bestod främst av 3–5 åringar. Ögonblicksobservationer av enskilda barn och personal genomfördes kontinuerligt under en heldag under höstterminen. Procentuell fördelning av olika aspekter av aktivitet (såsom format, läraruppgift, närhet till vem, typ av samspel och till vem, typ av material, lärandefokus) gjordes sedan avdelningsvis. Resultaten visar att fri lek inomhus är den vanligaste aktiviteten för barnen, följt av fri lek utomhus. Lärarledda grupper, framförallt smågrupper, är relativt ovanligt. Andelen övergångar mellan olika aktiviteter på gruppnivå är liten, och rutinaktiviteter upptar en tredjedel av tiden på individnivå. Barn samspelar lika mycket med andra barn som med personal. Parallell lek är den vanligaste formen av samspel. Leksaker/spel är det mest använda materialet, men barn observerades ofta i aktiviteter där lärande inte var huvudfokus. När fokus på lärande noterades var det oftast i form av konstruktion, bild/skapande, musik och enkel lek, följt av lika stor andel låtsaslek som traditionellt ämnesinnehåll. Personalen har många arbetsuppgifter, och främst att organisera och hantera aktiviteterna följt av undervisning. De är oftast nära små grupper av barn, följt av att vara för sig själva, och de pratar eller lyssnar oftast till ett enskilt barn, snarare än grupper av barn. Resultaten visar att empiriska studier om hur samspel mellan barn och fri lek bidrar till utveckling och lärande måste ges större utrymme i svensk förskoleforskning.